

ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВИ ТА БІЗНЕСУ В ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ

Гриценко Л.Л., к.е.н.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

Взаємодія держави та бізнесу в інвестиційних процесах повинна носити характер ділового партнерства, яке має розглядатися як форма ділової активності, що спрямована на продуктивну взаємодію в процесі реалізації ділових інтересів приватних інвесторів та соціально-економічних функцій держави в рамках їх спільної економічної діяльності.

Важливою ознакою партнерства як форми співробітництва є рівність партнерів. Так, зокрема, тлумачний словник визначає партнерство як спільну діяльність, засновану на рівних правах та обов'язках, спрямовану на досягнення спільних цілей, що фактично є розширеним за рахунок вказаної вище специфічної ознаки, визначенням співробітництва як родової категорії по відношенню до партнерства.

У своєму дослідженні G. Hodge, C. Greve ідентифікують економічний та соціальний типи взаємодії держави та бізнесу. Економічне співробітництво включає проекти, де суб'єкти приватного та громадського секторів економіки укладають контракт, згідно з яким бізнес-структури приймають на себе відповідальність за реалізацію інфраструктурних інвестиційних проектів (проекткування, фінансування, будівництво тощо) на тривалий період часу. Суть цієї форми міжсекторального партнерства – залучення приватних фінансів для спільного використання або розподіл ризиків. Соціальна співпраця, згідно з G. Hodge, C. Greve, включає загальну інформаційну підтримку і є значно менше формалізованою формою взаємодії бізнесу та держави в реалізації інвестиційної політики.

Партнерство в соціальній та економічній сферах може мати різний прояв, поєднувати різні форми взаємодії, передбачати спрямованість на досягнення різних цілей в межах відмінних часових горизонтів співпраці, що породжує можливість його класифікації за видами (табл. 1).

Як свідчить світова практика, партнерство бізнесу та держави при реалізації інвестиційної політики є каталізатором позитивних соціальних зрушень та стабільного розвитку.

У роботах закордонних авторів, присвячених проблемі міжсекторальних взаємодій в суспільстві, значна увага нині приділяється розробці концептуальних засад соціального партнерства як нового механізму взаємодії держави, бізнесу та некомерційних організацій. Зокрема, П. Драк поділив суспільство на три сектори:

державний, приватний бізнес-сектор та некомерційний або соціальний сектор.

Таблиця 1

Класифікація партнерства в соціальній та економічній сферах

Ознака	Вид партнерства	Характеристика
Добровільність взаємодії	Вимушене	обумовлене зовнішніми обставинами, можливо навіть у супереч бажань учасників
	Ініціативне	формується у результаті бажань учасників об'єднати зусилля сторін
Превалювання форми взаємодії	Конкурентне	кооперування суб'єктів економічної діяльності, що конкурують між собою
	Інтеграційне	кооперування суб'єктів економічної діяльності, що не є безпосередніми конкурентами
Часовий горизонт взаємодії	Тактичне	нетривале партнерство для досягнення певних короткострокових цілей та рішення поточних завдань
	Стратегічне	довгострокове партнерство для досягнення стратегічних цілей
Мотив взаємодії	Економічно-зумовлене	спрямованість на отримання економічної вигоди, досягнення економічних ефектів від взаємодії
	Соціально-зумовлене	спрямованість на спільне розв'язання соціальних проблем, досягнення соціальних, в тому числі екологічних, ефектів від взаємодії
	Особистісно-зумовлене	досягнення особистої вигоди та реалізація приватних інтересів учасників

Партнерство між державою, приватним сектором і соціальною сферою в особі неприбуткових організацій було названо основним інструментом для досягнення стійкого глобального розвитку 1992 році на конференції ООН з питань навколишнього середовища і розвитку. У основі партнерського підходу лежить переконання в тому, що тільки повноцінна міжсекторальна взаємодія може додати ініціативам, направленим на забезпечення стійкого розвитку, інноваційний і послідовний характер, що дозволяє вирішувати складні соціальні завдання.

Отже, в ході взаємодії держави та бізнесу при реалізації державної інвестиційної політики забезпечується: інноваційний підхід до вирішення проблем стійкого суспільного розвитку; розширення ресурсної бази за рахунок доступу до технічних, людських, матеріальних і фінансових ресурсів всіх трьох секторів; механізми, за допомогою яких всі складові економічної системи здатні синергетично поєднувати обмежені економічні ресурси для ефективного вирішення поставлених завдань; краще використання значущості, цінностей і якостей кожного сектора для створення інтегрованого і стійкого суспільства з врахуванням загальних тенденцій до конвергенції соціально-економічних явищ.

Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону: матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 19–21 червня 2012
року / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 28-30.